

SECȚIUNEA II: ECONOMIE FUNDAMENTALĂ ȘI APLICATĂ

CARACTERISTICILE SPAȚIULUI AGRICOL ȘI DINAMICA LA NIVELUL ROMÂNIEI

**Maria Loredana POPESCU¹, Evelina Petronela BĂLU²,
Florentina Olivia BĂLU³, Constantin CONSTANTINESCU⁴**

Abstract

EU accession is probably the most powerful pressure factor for rapid reform of the Romanian agriculture and rural economy, given the need for successful integration into the European rural economy. The European model of agriculture is based on a competitive market-oriented sector, while fulfilling other public functions such as protecting the environment, offering more convenient residential settlements for the rural population, and integrating agriculture with the environment and forestry. The Romanian rural economy, dominated by agriculture, is still poorly integrated into the market economy. In the current market economy context, the welfare of rural and urban citizens and the well-being of agricultural producers depend on how marketing techniques are understood and applied.

Key words: agriculture, development, natural conditions, rural economy

JEL CLASIFICATION: Q13, Q15.

1. Introducere

Pierre George definește spațiul agricol ca fiind “ansamblul terenurilor muncite de o colectivitate socială, unită prin legături familiale, culturale, prin tradiții- mai mult sau mai puțin vii”. Prin urmare, se constată legătura dintre spațiul agricol și categoria de civilizație care a exploatat acest pământ. [Cândea, Bran, Cimpoeru, 2006, p. 136]

Spațiul agricol este o porțiune extinsă de pământ, suprafața căruia este exploatată prin culturi specifice fiecărei zone a unei țări. Spațiul agricol constituie cel mai important element al mediului rural, acesta având o serie de limitări datorate condițiilor climatice, reliefului, solului și tehnologiei perioadei respective.

Spațiul agricol este alcătuit din terenul cultivat, fânețele, pășunile și de mijloacele introduse de om. Mijloacele introduse de om realizează tipuri de organizare a spațiului, concepute pentru a fi utilizate în scopul productivității. Astfel, gospodărirea spațiului agricol și a agriculturii au fost menținute într-un echilibru de către om prin tehnologia introdusă de către acesta.

Există o serie de funcții pe care le îndeplinește spațiul agricol și anume:

- Producerea de materii prime alimentare și de alimente necesare aprovizionării populației
- Producerea de materii prime pentru industria prelucrătoare
- Conservarea resurselor de sol, apă, floră și faună, dar și a echilibrului ecosistemelor
- Sporirea și punerea în valoare a potențialului turistic pentru conservarea patrimoniului peisagistic
- Armonizarea funcțiilor sociale și culturale cu cea economică

2. Factorii de dezvoltare a agriculturii și spațiului agricol

Atât agricultura, cât și spațiul agricol sunt influențate de o serie de factori naturali, demografici, politici, economici etc., care favorizează sau restricționează dezvoltarea producției.

¹ Lector.univ.dr, ASE București, popesculrdrn@yahoo.com

² Drd. ASE București, eveline.balu@yahoo.com

³ Profesor Asociat Dr., Universitatea din Geneva, olivia_balu@yahoo.fr

⁴ Drd, ASE București, constant.constantinescu@gmail.com

2.1. Factorii naturali

Factorii naturali ajută continuu la dezvoltarea agriculturii, stabilindu-se o legătură directă între aceștia și modalitatea de utilizare a terenurilor. Agricultură este influențată de caracteristicile reliefului, fertilitatea solului, clima, care pot influența pozitiv sau negativ culturile plantate de către om pe terenul agricol [Cândea, Bran, Cimpoeru, 2006, p. 137]

Odată cu trecerea timpului, dezvoltarea societății a dus la implementarea de noi tehnologii care să poată facilita creșterea anumitor culturi de plante chiar dacă mediul natural nu permite acest lucru. Astfel, omul a introdus noi elemente, precum: îngrășăminte care să crească fertilitatea solului, sisteme de irigații care să asigure apa necesară etc. Factorii naturali care influențează agricultura și spațiul agricol sunt: clima, relieful și solul.

2.1.1. Clima

Fiecare cultură de plante (agricolă) se dezvoltă în condiții specifice de lumină, temperatură, precipitații, umezeală. România are o climă variată ceea ce duce la diversitatea plantelor agricole.

Așadar, există tipuri climatice în cadrul cărora unele plante se dezvoltă, iar altele nu. Lumina este un factor important pentru cultura agricolă deoarece asigură realizarea fotosintezei și contribuie la reducerea sau prelungirea ciclului culturilor agricole.

Se remarcă existența a două categorii de plante :

- plantele iubitoare de lumină (heliofile), spre exemplu floarea soarelui, lavanda
- plantele iubitoare de umbră (schiofile)

Fiecare plantă are nevoie de o temperatură ideală pentru a crește și a se dezvolta. Plantele iubitoare de căldură se dezvoltă la temperaturi de 37-39° C, iar pentru anumite cereale (ovăz) temperaturi de 15-25° C, pentru grâu temperaturi de 23-25° C etc.

Precipitațiile ajută plantele prin cantitatea de apă căzută într-o perioadă. Apa este un element de prim ordin al fertilității solului, acesta din urmă fiind o condiție optimă când conținutul este de 70-80% apă. Atunci când cantitatea de apă din sol a trecut de nivelul corespunzător, planta poate suferi de deficit de oxigen în sol. Necesarul de apă al fiecărei culturi agricole diferă în funcție de adaptabilitatea plantelor la secetă.

2.1.2. Relieful

Relieful este piesa principală care oferă capacitatea omului de a dezvolta agriculturi multiple în diferite spații, precum dealuri, munți, podișuri, câmpii. Relieful muntos se caracterizează prin creșterea animalelor (bovine, ovine), în spațiul deluros și de podiș predomină pomicultura și viticultura, iar zona de câmpie este specifică culturii cerealelor.

2.1.3. Solul

Solul este partea geografică care asigură dezvoltarea culturilor de plante. Fertilitatea este cea mai importantă trăsătură a solului și are rolul de a furniza elementele nutritive necesare plantelor. Solul cuprinde două tipuri de fertilitate: fertilitatea naturală existentă în fiecare sol și fertilitatea dobândită din activitatea omului. Fertilitatea unui sol poate fi modificată prin adăugarea de măsuri, precum: îngrășăminte, irigații etc.

3. Direcțiile de dezvoltare ale agriculturii în România

Agricultura este cea mai veche îndeletnicire a omului care are rolul de a asigura alimentele de consum. Ramură principală, agricultura, este modalitatea de prelucrare sau cultivare a pământului încă din trecut.

România are o suprafață agricolă de 23,8 milioane de ha, din care 13,3 milioane de ha de suprafețe sunt exploatate. Agricultură românească reprezintă doar 3,9% (anul 2016) din PIB-ul țării și se remarcă prin cultura cerealelor, precum porumb, grâu, ovăz, orz, dar și prin cultura legumelor (varză, ceapă, vinete, cartofi), apicultură, sericicultură. Evoluția culturilor de câmp pe ultimii 10 ani poate fi evidențiată pe baza graficelor și tabelelor de mai jos.

- **Grâu:** producția grâului a înregistrat o creștere considerabilă în ultimii 10 ani de la o producție totală de 3044 mii de tone la 8281 mii de tone.

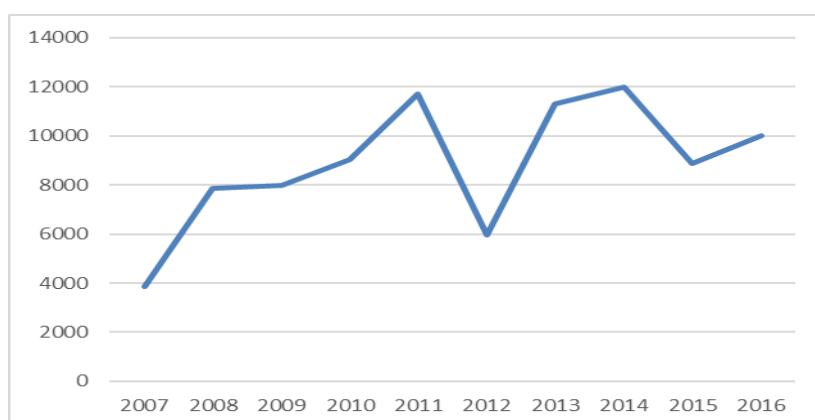
Tabel 1. Producția totală de grâu (2007-2016)

An	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Suprafața	1975	2110	2148,8	2162	1947	1997	2104	2112	2106	2112
	mii ha	mii ha	mii ha	mii ha	mii ha	mii ha	mii ha	mii ha	mii ha	mii ha
Producție medie	1541	3403	2421	2688	3663	2652	3468	3590	3780	3920
	kg/ha	kg/ha	kg/ha	kg/ha	kg/ha	kg/ha	kg/ha	kg/ha	kg/ha	kg/ha
Producție totală	3044	7181	5202	5811	7131	5297	7296	7584	7962	8281
	mii tone	mii tone	mii tone	mii tone	mii tone	mii tone	mii tone	mii tone	mii tone	mii tone

Sursa: M.A.D.R.

- **Porumb:** producția porumbului a avut o perioadă de prosperitate între anii 2011-2014 și o scădere în anul 2016.

Figura 1. Producția totală de porumb (2007-2016)

Sursa: M.A.D.R.

- **Orz**

Tabel 2. Producția totală de orz (2007-2016)

An	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Suprafața	363	394	517	515	419	424	495	516	462	487
	mii ha	mii ha	mii ha	mii ha	mii ha	mii ha	mii ha	mii ha	mii ha	mii ha
Producție medie	1461	3069	2284	2542	3170	2325	3250	3319	3424	3726
	kg/ha	kg/ha	kg/ha	kg/ha	kg/ha	kg/ha	kg/ha	kg/ha	kg/ha	kg/ha
Producție totală	531,4	1209	1182	1311	1329	986	1542	1712	1582	1815
	mii tone	mii tone	mii tone	mii tone	mii tone	mii tone	mii tone	mii tone	mii tone	mii tone

Sursa: M.A.D.R.

În urma datelor furnizate de Ministerul Finanțelor, există un clasament al producătorilor de cereale: Sursa: M.A.D.R.

- I. Firma Agro-Chirnogi din județul Călărași- un profit de 12 milioane de lei
- II. Firma Agricost din județul Brăila
- III. Firma Plantagro din județul Vaslui
- IV. Agroind Canaceu in județul Bihor

Potrivit unor date oferite de Comisia Europeană, la sfârșitul lunii mai a anului 2017, România a devenit principalul exportator de cereale din Uniunea Europeană.

4. CONCLUZII

România se remarcă printr-o agricultură diversificată care cu trecerea timpului a devenit tot mai rar practică. Mediul rural este principalul furnizor de culturi agricole, dar și locul în care creșterea animalelor este încă o ocupație de bază.

Unul dintre motivele pentru care agriculturii i-se atribuie o importanță tot mai mică este cauzat de dezvoltarea rapidă a societății. Apariția tehnologiilor și a invențiilor „inteligente” au îndepărtat omul de societatea tradițională, pură. Astfel, rămân spații agricole neexploatate de mâna omului, iar produsele tradiționale dispar cu desăvârșire.

Apicultura, viticultura și cultura cerealelor se mențin în România în cea mai mare parte pentru industrializare și tot mai puțin pentru consumul personal.

BIBLIOGRAFIE:

1. Borrelli I.P., (2018), *Agriculture and circular paradigm: a case study precision agriculture as a driver for sustainable farming systems: state of art in literature and research*, Supplement of quality-access to success, vol. 19, s1, pg.101
2. Bucci G., Bentivoglio D., Finco1 A, (2018), *Precision agriculture as a driver for sustainable farming systems: state of art in literature and research*, Supplement of quality-access to success, vol. 19, s1, pg.114
3. Căndea M., Bran F., Cimpoeru I., (2006), *Organizarea, amenajarea și dezvoltarea durabilă a spațiului geografic*, București, Editura Universitară.
4. Constantin F., (2017), *Study on the evolution of labor productivity in Romanian agriculture compare to some EU countries*, Supplement of quality-access to success, vol. 18, s2, pg.135
5. Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale: <http://www.madr.ro/culturi-de-camp.html>
<http://www.madr.ro/cresterea-animalelor.html>
6. BASF Divizia Agro- https://www.agro.basf.ro/agroportal/ro/ro/stiri/stirile_agricole/vita-de-vie-instructiuni-plantare-intretinere-taiere-tratamente-297472.html
https://www.agro.basf.ro/agroportal/ro/ro/stiri/stirile_agricole/vita-de-vie-si-vinul-romanesc-soiuri-podgorii-istoric-311296.html